

Předkládací zpráva

Návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 363/23009 Sb., o stanovení důchodového věku a přepočtu starobních důchodů některých horníků, kteří začali vykonávat své zaměstnání před rokem 1993, se předkládá mimo Plán legislativních prací vlády na zbývající část roku 2014 ke splnění úkolu uloženého v listopadu 2013 býv. předsedou vlády Ing. Jiřím Rusnokem. Tento úkol byl předsedou vlády uložen ministru práce a sociálních věcí na základě požadavku Odborového svazu pracovníků hornictví, geologie a naftového průmyslu z října 2013, který byl vznesen na předsedu vlády „k řešení sociálních dopadů hrozivé sociální situace OKD, a.s.“ s tím, že „by pomohla legislativní úprava, která by umožnila horníkům dřívější odchod do starobního důchodu oproti stávající právní úpravě“. Odborový svaz přitom upozornil, že od obdobné situace není daleko Ústecký kraj, konkrétně Mostecko. Odborový svaz proto požádal předsedu vlády Ing. Rusnoka o „1. Změnu nařízení vlády č. 363/2009 Sb., o stanovení důchodového věku a přepočtu starobních důchodů některých horníků, kteří začali vykonávat své zaměstnání před rokem 1993, která by zrušila časové omezení pro splnění stanovených podmínek, 2. Zpracovat návrh legislativní úpravy komplexního řešení starobního důchodu horníků, kteří začali vykonávat zaměstnání v hornictví po 31. prosinci 1992, za podmínek obdobných jako v nařízení vlády č. 363/2009 Sb.“ Tento úkol začalo Ministerstvo práce a sociálních věcí plnit již koncem roku 2013 a na základě rozhodnutí ministryně práce a sociálních věcí Mgr. Marksové v tomto plnění pokračovalo dále i v roce 2014, neboť požadavek Odborového svazu pracovníků hornictví, geologie a naftového průmyslu je považován za důvodný.

Tímto návrhem nařízení vlády se reaguje na uvedené požadavky Odborového svazu pracovníků hornictví, geologie a naftového průmyslu tak, že se zrušuje dosavadní podmínka, že pro nárok na snížení důchodového věku podle nařízení vlády č. 363/2009 Sb. musel být příslušný počet směn pod zemí odpracován před 1. lednem 2009; podmínka, že zaměstnání v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí muselo být vykonáváno i před rokem 1993, zůstává vzhledem k dikci § 107 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění zachována. Touto úpravou se tak rozšíří okruh horníků, na které se nařízení vlády č. 363/2009 Sb. bude vztahovat. Účinnost této novely nařízení vlády se navrhuje již od prvního dne druhého kalendářního měsíce po vyhlášení, tedy dříve, než nabyde účinnosti současně navrhovaný zákon, jak je uvedeno dále.

Předložený návrh nařízení vlády představuje dílčí operativní řešení. Je třeba uvést, že se zároveň vládě předkládá ještě návrh zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, kterým se přímo do zákona o důchodovém pojištění zapracovává zvláštní úprava vztahující se na stanovený okruh

pojištěnců pracujících v hornictví, která obsahuje úpravu snížení důchodového věku pro tyto pojištěnce o pět let, pokud před rokem 2030 odpracovali stanovený počet směn, a zvláštní způsob stanovení výše procentní výměry starobního důchodu, přičemž podmínkou pro tyto nároky není, že zaměstnání v hornictví muselo být vykonáváno také před rokem 1993.

Připomínkové řízení k návrhu nařízení vlády probíhalo od 6. 10. do 5. 11. 2014. Návrh nařízení vlády byl projednán se všemi ministerstvy, místopředsedou vlády pro vědu, výzkum a inovace a předsedou Rady pro výzkum, vývoj a inovace, ministrem a předsedou LRV, vedoucím úřadu vlády, Úřadem vlády - odborem kompatibility, Českou národní bankou, Nejvyšším kontrolním úřadem, Českým statistickým úřadem, Českým báňským úřadem, Úřadem pro ochranu osobních údajů, Nejvyšším správním soudem, Veřejným ochráncem práv, Hospodářskou komorou ČR, Družstevní asociací ČR, Konfederací zaměstnavatelských a podnikatelských svazů, Unii zaměstnavatelských svazů ČR, Svazem průmyslu a dopravy ČR, Českomoravskou konfederací odborových svazů, Asociací samostatných odborů, Konfederací umění a kultury, Odborovým svazem pracovníků hornictví, geologie a naftového průmyslu, Radou seniorů ČR, Národní radou osob se zdravotním postižením ČR a Sdružením zdravotně postižených v ČR.

K návrhu nařízení vlády nezaslala vyjádření tato připomínková místa: ministr a předseda LRV, Družstevní asociace, Kancelář veřejného ochránce práv, Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR, Unie zaměstnavatelských svazů ČR a Sdružení zdravotně postižených ČR.

Připomínková místa, která zaslala připomínky, jsou uvedena v příloze č. VI; ostatní připomínková místa připomínky neuplatnila. K návrhu nařízení vlády byly sděleny zásadní připomínky těmito připomínkovými místy: Ministerstvo financí a místopředseda vlády pro vědu, výzkum a inovace. Po projednání připomínek zůstává rozpor s Ministerstvem financí, které s navrhovanou úpravou nesouhlasí; s Ministerstvem financí byly připomínky projednány nejprve na úrovni pověřených zástupců a poté na úrovni náměstků ministra, avšak rozpor se nepodařilo odstranit. Výsledek připomínkového řízení je uveden v příloze č. VI.